

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

İlham Əliyev

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 9 (20.910)

17 yanvar 2014-cü il, cümə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Milli qürur günü

Naxçıvan Tibb Kollecinin 20 Yanvar faciəsinin 24-cü ildönümünə həsr olunmuş "Milli qürur günü" mövzusunda konfrans keçirilmişdir.

Konfrans giriş sözü ilə kollecin direktoru, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı İlhamə Mustafayeva açaraq bildirmişdir ki, XX əsrdə totalitarizmin həyata keçirdiyi ən qanlı terror aktlarından biri olan 20 Yanvar faciəsi Azərbaycan xalqına, ümumiyyətlə, humanizmə və insanlığa qarşı yönəldilmiş dəhşətli cinayətdir. O müdhiş gecə tariximizə təkə faciə kimi deyil, həm də Azərbaycan xalqının milli azadlıq hərəkatının qəhrəmanlığı günü kimi daxil olmuşdur. Yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə yüzrlər qəhrəman oğul və qızımız təpədən dırnağadək silahlanmış sovet qoşunlarının qarşısına əliyalın çıxmağa qadir olduğunu dünyaya sübut etmişdir. Həmin gün sovet rejiminin hərbi təcavüzünə məruz qalmış xalqımız öz qəhrəmanlıq ənənələrinə sadıq olduğunu bir daha göstərmişdir.

Bu qanlı hadisəyə ilk olaraq ulu öndər Heydər Əliyevin kəskin münasibət bildirdiyini diqqətə çatdıran kollecin direktoru vurğulamışdır ki, ümummilli lider həyatını təhlükə qarşısında qoyaraq 1990-cı il yanvarın 21-də Azərbaycanın Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyinə gələrək bəyanat vermiş, Mixail Qorbaçovun xalqımıza düşmən siyasətini ifşa etmiş, heç kimdən çəkinmədən faciəni törədənləri cinayətkar adlandırmışdır. Ulu öndər Heydər Əliyev bu hadisəni hüquq, demokratiyaya, humanizmə və SSRİ-də elan olunmuş hüquqi dövlət quruculuğu prinsiplərinə zidd hesab etdiyini diqqətə çatdırmışdır. 20 Yanvar hadisələrinə ilk dəfə hüquqi-siyasi qiymət ulu öndərimizin rəhbərliyi ilə Naxçıvanda verilmişdir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin 1990-cı il 21 noyabr tarixli

sessiyasında ümummilli liderin təşəbbüsü ilə qəbul edilən "1990-cı ilin yanvar ayında Bakı hadisələrinə siyasi qiymət verilməsi haqqında" Qərarda ilk dəfə olaraq yanvar hadisələrinə siyasi qiymət verilir, törədilən qırğının təşkilatçılarının məsuliyyətə cəlb olunması tələb edilirdi. Bu tarixi sənəddə 20 Yanvar gününün hər il Naxçıvan Muxtar Respublikasında "Milli Matəm Günü" kimi qeyd olunması da öz əksini tapmışdır. 1992-ci il yanvarın 13-də isə daha bir tarixi addım atılmış, "1990-cı ilin yanvar ayında Bakı faciəsi ilə əlaqədar Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Rəyasət Heyətinin bəyanatı" qəbul olunmuşdur.

Lakin təəssüflər olsun ki, 1991-1993-cü illər ərzində hadisəyə ölkə səviyyəsində siyasi-hüquqi qiymət verilməmiş, qanlı terror aktını törədənlerin istintaqi aparılaraq adlarının müəyyənləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər görülməmişdir.

Yalnız 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanında yenidən hakimiyyətə qayıdışından sonra 20 Yanvar faciəsinə dövlət səviyyəsində siyasi-hüquqi qiymət verilmiş, xalqımıza qarşı törədilmiş bu ağır cinayətin səbəbləri araşdırılmış, cinayətkarların adları açıqlanmışdır.

Bildirilmişdir ki, Prezident İlham Əliyev də Vətənin azadlığı uğrunda canından keçmiş şəhidlərin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi, onların ailələrinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirir. Mühərribə veteranlarının, şə-

hid ailələrinin, əillərin problemlərinin həlli istiqamətində böyük işlər həyata keçirilir, onların sosial təminatı ildən-ildə daha da möhkəmləndirilir. Dövlət başçısının "20 Yanvar şəhidinin ailəsi üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" 19 yanvar 2006-cı il tarixli Fərmanı bu baxımdan müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Bütün bunlar ölkə rəhbərinin 20 Yanvar şəhidlərinə, bütövlükdə, Azərbaycanın müstəqilliyi, azadlığı uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizə, onların ailələrinə göstərilən qayğı və diqqətin təzahürüdür. Bizim də üzərimizə düşən vəzifə hər zaman onları xatırlamaq və qəlbimizdə yaşatmaqdır.

Tədbirdə kollecin müəlimlərindən Rəna Vəliyeva, Arzu Kərimli və başqaları çıxış edərək bildirmişlər ki, 1990-cı ilin Qanlı Yanvar hadisəsi Azərbaycan xalqı üçün təkə böyük faciə deyildir. O, ləyaqətini qorumaq üçün hər cür qurban verməyə hazır olan xalqın tarixində şərəfli bir səhifədir. 20 Yanvar eyni zamanda həm ümumxalq faciəsi, həm də müstəqillik, istiqlal uğrunda xalqımızın apardığı milli azadlıq hərəkatının zirvəsi kimi Azərbaycan tarixinə həkk olunmuşdur. Ümummilli lider Heydər Əliyevin söylədiyi kimi: **"Bu təcavüz xalqımızı mənəvi cəhətdən çox sarsıtca da, itkilərə məruz qoysa da, onun mənlüyini tapdalaya, qürurunu sındıra bilmədi, qəhrəmanlıq salnaməsinə yeni bir səhifə kimi yazıldı"**.

Sonda 20 Yanvar faciəsinə həsr olunmuş sərgi və sənədli film nümayiş etdirilmişdir.

Naxçıvan Özəl Universitetində 20 Yanvar hadisələrinin 24-cü ildönümü münasibətilə elmi-praktik konfrans keçirilmişdir. Konfrans giriş sözü ilə universitetin tədris və elmi işlər üzrə prorektor, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent İbrahim Kazımbəyli açaraq

20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi anılır

azadlığımız və müstəqilliyimiz yolunda canlarını qurban vermiş Vətən oğullarının şücaətindən, mərdliklərindən danışıb, ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən ilk dəfə bu faciəyə hüquqi-siyasi qiymət verildiyini xatırlamışdır.

Sonra universitetin Humanitar elmlər kafedrasının müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Elbrus İsayev, həmin kafedranın baş laborantı Cəbi Quliyev, Azərbaycan dili və ədəbiyyat ixtisasının III kurs tələbələri Aytan Əhmədli və Rəfiqə Cavadova çıxış etmişlər.

Çıxışlarda vurğulanmışdır ki, həmin gün ən müasir silahlarla silahlanmış sovet ordusunun dəstələri Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərinə daxil olmuş, xalqın azadlıq mübarizəsinin qarşısını almaq üçün qanlı cinayət hadisəsi törətmişlər. Faciədən dərhal sonra – yanvarın 21-də xalqımızın ümum-

Naxçıvan Muxtar Respublikası Həmkarlar İttifaqları Şurasında da 20 Yanvar faciəsinin 24-cü ildönümü ilə əlaqədar tədbir keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə şuranın sədri Sucaxan Novruzov açaraq bildirib ki, 20 Yanvar faciəsi Azərbaycanın azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə tarixinə qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olub. Çünki həmin gün xalqımız bütün dünyaya öz yenilməzliyini, qəhrəmanlığını, mərdliyini nümayiş etdirdi. Vətənin qəhrəman övladları sübut etdi ki, müqəddəs əməl uğrunda şəhid olmağı

milli lideri Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Moskvadakı Daimi Nümayəndəliyinə gələrək faciəni pisləmiş, onu törədənləri dünya ictimaiyyəti qarşısında ittiham etmiş, bu təcavüzün Azərbaycan xalqına qarşı ən böyük cinayət olduğunu

vurğulamışdır. Qanlı hadisələri törədənləri bu gün tarix də, xalqımız da nifrətlə xatırlayır. Çünki həmin hadisələr təkə Azərbaycanca qarşı yox, bütün bəşəriyyətə, insanlığa qarşı yönəlmiş qanlı faciədir. Sözsüz ki, sovet imperiyasının bu qanlı aksiyanı törətməkdə məqsədi xalqımızın mübarizə əzmini qırmaq, onun müstəqillik arzusunun içində boğmaq idi. Amma imperiya bu qanlı aksiyanı törətməklə öz çirkin məqsədinə çatı bilmədi. Xalqımız daha da mübariz oldu, heç kimdən qorxmadı və öz istəyinə nail olaraq müstəqilliyini qazandı. Qeyd olunmuşdur ki, 20 Yanvar hadisəsi Azərbaycan xalqının tarixinə milli azadlıq, dövlət müstəqilliyi uğrunda mübarizənin zirvəsi kimi daxil olmuşdur.

Sonda 20 Yanvar hadisələrindən bəhs edən slayd nümayiş olunmuşdur.

bacarır və belə xalq yaşamağa qadir xalqdır. Azərbaycan belə bir faciə yaşasa da, sonda bütün ağır sınaqlardan çıxıb bildi. Ölkəmiz dövlət müstəqilliyini əldə edib dövlətçilik ənənələrini formalaşdırdı. Ümummilli lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasətin ölkə başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində ölkəmiz daha böyük nailiyyətlər qazanır, Azərbaycanın nüfuzu beynəlxalq aləmdə durmadan artır.

Həmkarlar İttifaqları Şurasının əməkdaşlarından Qəranfil Cəmiyeva, Nəzakət Nəbiyeva, Anar Qəhrəmanov və Roman Zeynalov çıxış edərək bildirdilər ki, 20 Yanvar faciəsi xalqımızın iradəsini, məntinliyini qıra bilmədi. Bu yara, bu zərbə nə qədər ağır olsa da, Azərbaycan xalqının qəddi əyilmədi, xalqımız başını daha qürurla tutaraq öz müstəqilliyini əldə edib onu daha da möhkəmləndirdi.

Namizədlər müsahibə mərhələsində biliklərini sımayırlar

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiya tərəfindən dövlət orqanlarında vakant dövlət qulluğu vəzifələrinin tutulması üçün 2 sentyabr 2013-cü il tarixdə elan edilmiş müsahibənin müsahibə mərhələsinə 15 yanvardan etibarən start verilib. Yanvarın 18-dək davam edəcək müsahibə mərhələsində 17 dövlət orqanı üzrə 69 namizəd iştirak edəcək. Müsahibələrin obyektiv şəkildə keçirilməsini təmin etmək üçün sözügedən komissiya tərəfindən müsahibə

qrupları təşkil olunub, bu qrupların tərkibinə dövlət orqanlarının nümayəndələri və müsahibə ekspertlər daxil edililib. Hər bir namizəd 15-20 dəqiqə ərzində əvvəlcədən ona verilməmiş müsahibə proqramları üzrə müsahibə qrupu üzvlərinin suallarını cavablandırır. Məlumat üçün bildirək ki, müsahibənin test mərhələsi 6-13 dekabr 2013-cü il tarixlərində keçirilib. Növbəti müsahibə mərhələsindən keçmək üçün isə hər bir namizəd minimum 16, maksimum 20 bal toplamaalıdır. Bu mərhələnin şərtlərinə görə, müsahibə mərhələsində namizədlərə qanunvericilik, vəzifə təlimatı və ixtisas bilikləri, ümumi dünyagörüşü ilə bağlı suallar verilir. Sualların bir qismi isə namizədlərdə şəxsi keyfiyyətlərin üz çıxarılması ilə bağlıdır. Müsahibə mərhələsindən ən yüksək göstəricilərlə ayrılan namizədlər müvafiq dövlət orqanlarına təqdim ediləcəklər. Digər namizədlər isə komissiyanın ehtiyat kadr bazasında qeydiyyata alınacaq və dövlət orqanlarında vakant vəzifələr yarandığı zaman o vəzifələrə təqdim olunacaqlar.

Sərhəd bölgəsi ili uğurla başa vurub

Muxtar respublikanın bütün bölgələri kimi, Sədərək rayonunda da 2013-cü il bu qədim yurd yerinin tarixinə öz izlərini yazmışdır. Bütün sahələrdə böyük uğurlara nail olunmuşdur. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, ötən il də tikinti-quruculuq tədbirləri uğurla davam etdirilmiş, Heydərabad qəsəbəsində 144 yerlik uşaq bağçası və seysmoloji stansiya, Sədərək kənd 1 nömrəli tam orta məktəb binalarının tikintisi, həmin kənddə rabitə evinin təmiri başa çatdırılmışdır. Adıçəkilən yaşayış məntəqəsində pendir istehsalı sahəsinin yaradılması işləri, ümumilikdə, 15 subartezian qu-

yusunun tikintisi davam etdirilmişdir. Müxtəlif gücə malik olan 7 transformator stansiyası quraşdırılmış, 10 kilometr uzunluğunda elektrik verilişi xətləri yenilənmişdir.

Bu dövrdə müxtəlif istehsal sahələri öz fəaliyyətini genişləndirmiş, bol məhsul istehsalına nail olmaq üçün yaradılmış imkanlardan səmərəli istifadə edərək daxili bazara öz töhfələrini vermişdir. Rayon üzrə 4015,4 min manatlıq sənaye məhsulları istehsal olunmuşdur.

Sərhəd bölgəsində inkişafına ciddi önəm verilən sahələrdən biri kənd təsərrüfatıdır. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2013-cü ildə

də bu sahə ilə məşğul olanlar müasir texnikalarla, keyfiyyətli toxumlarla təchiz edilmiş, kreditlər və digər yardımlarla təmin olunmuş, bütün bunlar isə bol məhsul istehsalına zəmin yaratmışdır. Bunu ilk olaraq taxılçılıqda görmək mümkündür. Ötən il bölgənin taxılçıları 2128 hektar taxıl əkinə sahəsində 6142 ton məhsul tədarük etmişlər. Orta məhsuldarlıq 28,9 sentner təşkil etmişdir ki, bu da muxtar respublika üzrə yüksək göstəricilərdən biridir. Qeyd edək ki, 2014-cü ilin məhsulu üçün şum aparılması və taxıl əkilməsi diqqət mərkəzində saxlanılmış, 1718,2 hektar sahədə taxıl əkinə aparıl-

mışdır. Əkin sahələrinin 1146,5 hektarını buğda, 571,7 hektarını arpa təşkil edir.

2012-ci il fevralın 14-də qəbul olunmuş "2012-2015-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında meyvəçiliyin və tərəvəzçiliyin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı"nın icrasından irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün ekoloji cəhətdən saf və təmiz meyvə-tərəvəz məhsulları ilə təminən Sədərəkdə diqqət mərkəzində saxlanılmış, ötən il barverən meyvə bağlarından 586,4 ton, üzüm bağlarından 1288 ton məhsul toplanılmışdır.

Ötən il qazanılan uğurlar belə deməyə əsas verir ki, sərhəd bölgəsi hərtərəfli dövlət qayğısı əhatəsindədir.

Muxtar respublikamızda geniş həcmdə həyata keçirilən quruculuq tədbirlərindən Kəngərli rayonuna da böyük pay düşmüşdür. Rayonda Mərkəzi Xəstəxananın binası da yenidən

Kəngərli Rayon Mərkəzi Xəstəxanası təhvilə hazırdır

qurulmuşdur. 30 çarpayılıq xəstəxana binası zirzəmi ilə birlikdə 3 mərtəbədə ibarətdir. Burada Poliklinika, Ginekologiya, Təcili yardım, Terapiya, İnfeksiyon xəstəliklər, Cərrahiyyə, Ümumi stasionar şöbələri, eləcə də Hemodializ bölməsi fəaliyyət göstərəcəkdir. Binaın zirzəmisində qazanxana, camaşırxana, rentgen kabinəsi, tibb işçiləri üçün otaqlar yerləşir. Yenidənqurma işlərinə ötən ilin iyul ayından başlanmış xəstəxana binasında işlər tamamlanmış, müalicə və müayinə işlərinin aparılması üçün müasir tibbi avadanlıqlar quraşdırılmışdır.

Xəbərlər şöbəsi

1924-cü il yanvarın 18-də Naxçıvan Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin birinci plenumunun qərarı ilə Naxçıvan Daxili İşlər Şöbəsinin nəzdində Naxçıvan Daxili İşlər Komissarlığı yaradılmış və bununla da, muxtar respublikada polis orqanlarının formalaşmasının əsası qoyulmuşdur.

Naxçıvanın polis əməkdaşları 1920-1940-cı illərdə də sabitliyin və asayişin qorunmasında mətinlik göstərmiş, 1941-1945-ci illər müharibəsi dövründə ön cəbhələrdə faşistlərə qarşı mərdliklə vuruşmuşlar. 1988-1993-cü illərdə erməni silahlı birləşmələrinin torpaqlarımıza hücumu zamanı ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə Naxçıvan polisi rəşadətli mübarizə aparmışdır.

Muxtar respublikanın daxili işlər orqanları fəaliyyəti dövründə böyük təcrübə qazanmış, yüksək bilik və peşəkarlıq əldə etmiş, təşkilati cəhətdən möhkəmlənmişdir. Naxçıvan daxili işlər orqanlarının əsl inkişafı və təkmilləşməsi, milliləşməsi isə ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ümummilli lider 1969-cu ildə Azərbaycan rəhbər seçilməsindən sonra daxili işlər orqanlarına dövtə qayğısı güclənmiş, əməkdaş-

yolunda atılan addımlar, beynəlxalq standartlara əsaslanan köklü hüquqi islahatlar insan hüquq və azadlıqlarının təminatı sahəsində əsaslı dönüşə səbəb olmuşdur. Ulu öndərin "Cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, qanunçuluğun və hüquq qaydasının möhkəmləndirilməsi haqqında" 1994-cü il 9 avqust tarixli Fərmanı ilə cinayətkarlığa qarşı mübarizə tədbirləri daha da gücləndirilmiş, hüquq-mühafizə or-

rəqqi, aparılan çoxşaxəli quruculuq işləri digər sahələrlə yanaşı, polis orqanlarını da əhatə etmişdir. Son 18 ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası daxili işlər orqanlarının maddi-texniki bazasının ən müasir səviyyəyə çatdırılması istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilmiş, Naxçıvan Muxtar Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin inzibati binası da daxil olmaqla bütün ərazi, xətt polis orqanlarının inzibati binaları yenidən qu-

daşının qarşısında da dövlətə və dövlətçiliyə sədaqət, xalqa və Vətənə xidmət kimi ali amallar durur. Belə ki, ictimai asayişin və təhlükəsizliyin qorunması ilə yanaşı, polis əməkdaşları həm də torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə igidlik, şücaət və əsl qəhrəmanlıq göstərmişdir.

Muxtar respublikada cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində insan amilinə üstünlük verilməsi, profilaktik tədbirlərin daha effektiv və əsaslı şəkildə həyata keçirilməsi müsbət nəticələrin qazanılmasına imkan vermişdir. Naxçıvan şəhərinin müxtəlif yerlərində quraşdırılmış təhlükəsizlik kameraları cinayətkarlığa qarşı mübarizədə ən yaxşı vasitələrdən biridir. Bu kameraların həm profilaktik nöqtəyi-nəzərdən, həm də cinayətlərin aşkara çıxarılması, qeydiyyatı və açılması baxımından mühüm əhəmiyyəti vardır. Görülən tədbirlərin nəticəsidir ki, muxtar respublikada cinayətlərin açılma faizi 100 faizdən aşağı enmişdir. Artıq muxtar respublikada cinayətlərin sayı 18 il bundan əvvəllə müqayisədə 40 dəfə azalmışdır.

Naxçıvan polisi 90 illik yubileyini böyük nailiyyətlər və uğurlarla qarşılayır. Muxtar respublikada sabitliyin əldə edilib möhkəmləndirilməsində, dövlətçiliyin qorunmasında, cinayətkarlığa qarşı mübarizədə, kriminogen durumun nəzarətə götürülməsində müstəsna xidmətlər göstərmiş daxili işlər orqanları bundan sonra da öz işini Vətənə və xalqa xidmət prinsipləri üzərində quracaqdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti

Naxçıvan Muxtar Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi – 90

Muxtar respublikanın daxili işlər orqanları davamlı inkişaf yolundadır

ların vətənpərvərlik, milli-mənəvi dəyərlər əsasında təlim-təربiyəsinə, peşəkarlığının yüksəldilməsinə xüsusi diqqət yetirilmişdir. Ölkəmiz müstəqillik qazandıqdan sonra da ulu öndərin rəhbərliyi ilə daxili işlər orqanlarının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, kadr sisteminin yenilənməsi, fəaliyyətin əsas istiqamətlərini təşkil edən zəngin qanunvericilik bazasının yaradılması, ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi və cinayətkarlığın qarşısının alınması sahəsində görülən işlər daha geniş vüsət almışdır. "Polis haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun qəbul edilməsi insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı təminatı və polisin fəaliyyətini tənzimləmək baxımından son dərəcə böyük əhəmiyyətə malik olmuşdur. Həmin qanunla polisin fəaliyyətini tam tənzimləyən hüquqi əsaslar yaradılmışdır.

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu

qanlarının bu istiqamətdə uzunmüddətli dövr üçün fəaliyyət proqramı müəyyənləşdirilmişdir.

Ümummilli liderin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə hüquq-mühafizə orqanlarının inkişafı sahəsində görülən işlər Naxçıvan Muxtar Respublikasının daxili işlər orqanlarını da geniş əhatə etmişdir. Bu gün muxtar respublikanın daxili işlər orqanlarında qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olmaq, vətəndaşlarımızın etimadını qazanmaq üçün yeni iş metodları tətbiq edilir, hüquqazidd əməllərin qarşısının alınması və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsində vətəndaş cəmiyyəti ilə əlaqələr möhkəmləndirilir. Şəxsi həyatın peşə hazırlığı, milli dəyərlərə sadiqlik ruhunda təربiyə olunması, əhalinin müxtəlif təbəqələri və kütləvi informasiya vasitələri ilə əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində də zəruri tədbirlər həyata keçirilir.

Muxtar respublikamızda bütün sahələrdə əldə olunan inkişaf və tə-

rulumuş, xidməti avtomobillər ən müasir avtomobillərlə əvəzlənmişdir.

Əməkdaşların sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması da diqqət mərkəzində saxlanılmış, Daxili Qoşunların Naxçıvanda Alayında xidmət edən zabıt və gizir ailələrinin mənzil-yaşayış fondunun yaxşılaşdırılması istiqamətində dövlət proqramı çərçivəsində 5 mərtəbədə, 60 mənzildən ibarət, zəruri avadanlıqlarla tam təchiz olunmuş yeni yaşayış binası tikilib istifadəyə verilmişdir. Bundan əlavə, 5 mərtəbə, 45 mənzildən ibarət yeni yaşayış binasının tikilməsi başa çatdırılmış, 2 mərtəbə, 8 mənzildən ibarət yaşayış binasında isə təmir işləri aparılmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir: **"Hakimiyyət nümayəndəsi olaraq polis xalqa xidmət etməli, öz qətiyyəti, peşəkarlığı və mədəniyyəti ilə onun daha böyük etimadını qazanmalıdır"**. Muxtar respublikanın daxili işlər orqanlarının hər bir əmək-

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyi – 90

Muxtar respublikada ədliyyə orqanlarının fəaliyyəti genişləndirilir

Naxçıvan Muxtar Respublikasında ilk ədliyyə orqanı 1924-cü il yanvarın 19-da yaradılmışdır. Xalq Ədliyyə Komissarlığı adlanan bu qurum 30 mart 1946-cı ildən Ədliyyə Nazirliyinə çevrilmişdir. Lakin qısa müddətdə nazirliyin səlahiyyətləri məhdudlaşdırılaraq başqa orqanlara verilmiş, qurumun sabit fəaliyyət istiqaməti olmamışdır.

1969-cu ildə ulu öndər Heydər Əliyevin respublikamıza rəhbərliyə gəlişindən sonra digər sahələrdə olduğu kimi, ədliyyə sisteminin inkişafına da xüsusi diqqət göstərilmiş, nazirlik yenidən təsis edilərək onun vahid strukturu formalaşdırılmış, ədliyyə işinin gələcək inkişafı üçün hərtərəfli zəmin yaradılmışdır. Bu dövrdən etibarən muxtar respublikada da nazirlik məhkəmə orqanlarına təşkilati rəhbərliyi həyata keçirmiş, əhaliyə hüquqi yardımın göstərilməsini və notariat fəaliyyətinin aparılmasını təmin etmişdir.

Ölkəmiz müstəqillik qazandıqdan sonra milli dövlətçiliyimizin hüquqi əsaslarını yaradılmasına ulu öndərin rəhbərliyi ilə ötən əsrin 90-cı illərində Naxçıvandan başlanılmışdır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin də yenidən təsis edilməsi ilə muxtar respublikada hüquq sisteminin yenidən təşkilinə və əhəmiyyətli qərarların qəbul edilməsinə stimül verilmiş, ədliyyə orqanları üçün hüquqşünas kadrların hazırlanmasına şərait yaradılmışdır.

Ümummilli liderimiz ölkəmizdə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra isə digər sahələrlə yanaşı, ədliyyə və məhkəmə sisteminin yaradılması istiqamətində də mühüm tədbirlər həyata keçirilmişdir. Məhz ulu öndərin bilavasitə sədrliyi ilə yaradılan Hüquqi İslahat Komissiyası tərəfindən bu sistemin yenidən qurulmasına başlanmış, beynəlxalq hüquq normalarının tələbləri nəzərə alınmaqla yeni qanunvericilik sistemi

formalaşdırılmışdır. Ulu öndərin "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə" 2002-ci il 24 avqust tarixli Fərmanı ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyinə notariat, vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı, məhkəmə qərarlarının və cəzaların icrası, normativ aktların qeydiyyatı, müvafiq məhkəmələrin maliyyə, digər maddi-texniki təminatlarının həyata keçirilməsi və digər sahələr üzrə əlavə səlahiyyətlər verilmişdir. Əlavə və dəyişikliklərə qədər nazirlik əzsaylı ştat vahidi ilə fəaliyyət göstərirdisə, həmin fərmanın qəbulundan sonra nazirliyin mərkəzi aparatının yeni strukturu təsdiq edilmiş, yeni şöbə və bölmələr yaradılmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində də ədliyyə və məhkəmə sisteminin müasirləşdirilməsi üzrə mühüm qərarlar qəbul olunmuş, ədliyyə fəaliyyətinin müəkkəmməl normativ-hüquqi bazası yaradılmış, ədliyyə işi beynəlxalq normala və prinsiplərə uyğunlaşdırılmış, bu sistemin gələcək inkişafına dair dövlət proqramları qəbul edilmişdir. Ölkə Prezidenti tərəfindən "Ədliyyə orqanlarının inkişafı haqqında" və "Azərbaycan ədliyyəsinin inkişafına dair 2009-2013-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi barədə" fərman və sərəncamların imzalanması, "Ədliyyə orqanlarında qulluqkeçmə haqqında" Qanunun qəbul olunması bu sahənin inkişafında xüsusi əhəmiyyətə malik olmuşdur.

Bu gün muxtar respublikada ədliyyə sahəsində sistemli və ardıcıl şəkildə həyata keçirilən islahatlar əhalinin yüksək hüquqi təminatına xidmət etməklə yanaşı, ədliyyə orqanlarının fəaliyyətinin yeni dövrün tələbləri səviyyəsində qurulmasını da şərtləndirir. Naxçıvan Muxtar

Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2006-cı il 25 aprel tarixli Fərmanı ilə "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyi haqqında" Əsasnamə təsdiq edilmişdir. Əsasnaməyə əsasən, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyi ədliyyə sahəsində vahid dövlət siyasətini və tənzimlənməsini həyata keçirən, hüquq-mühafizə orqanı statusu olan mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır. Nazirlik vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatını və notariat orqanlarının fəaliyyətini təşkil edir, qeyri-kommersiya hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatını həyata keçirir və qeyri-kommersiya hüquqi şəxslərin reyestrini aparır. Müvafiq məhkəmələrin fəaliyyətinin təşkilatı təminatının həyata keçirilməsi, məhkəmə qərarlarının icrası, penitensiar müəssisələrin fəaliyyətinin təşkili, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda cinayət işləri üzrə ibtidai istintaqların aparılması və digər məsələlər də Ədliyyə Nazirliyinin fəaliyyət dairəsinə aiddir.

Muxtar respublikamızın ədliyyə sisteminə həyata keçirilən islahatlar əhalinin yüksək hüquqi təminatına və ədliyyə orqanlarının fəaliyyətinin yeni dövrün tələbləri səviyyəsində qurulmasına hesablanmışdır. 2007-ci ildə nazirliyin tarixində ilk dəfə olaraq Penitensiar Xidmət yaradılmışdır. Penitensiar Xidmətin yaradılması muxtar respublikamızda cəza-icra siyasətinin həyata keçirilməsinə öz müsbət təsirini göstərmişdir. İnsan haqlarının etibarlı qorunmasına xüsusi ehtiyac duyulan sahələrdən biri olan Penitensiar Xidmətin müasir infrastrukturunun yaradılması üzrə ardıcıl tədbirlər görülmüş, məhkumların saxlanma şəraitinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması və onların yaşayış yerlərinə yaxın ərazilərdə cəza çəkməsini təmin etmək məqsədilə penitensiar müəssisələr tikilib istifadəyə veril-

mişdir. Artıq bütün hüquqi tələblərə cavab verən cəzaçəkmə müəssisələrində məhkumların təminatı, sosial reabilitasiyası, məşğulluğu, asudə vaxtının təşkili, onlara tibbi yardım göstərilməsi diqqət mərkəzində saxlanılır.

2011-ci il aprel ayının 18-də Ədliyyə Nazirliyinin və Penitensiar Xidmətin yeni inzibati binaları istifadəyə verilmişdir. Hər iki binada müasir iş şəraiti yaradılmışdır. Açılış mərasimində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talıbov demişdir: **"Yaradılan bu şəraitdən səmərəli istifadə olunması üçün nazirliyin kollektivi öz işini əsas fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun qurmalıdır"**. Bu fikirləri əsas götürərək nazirlik öz vəzifələrinin icrasını qanunvericiliyə uyğun həyata keçirilməsini təmin edir.

Ədliyyə fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri də ekspertiza işinin təşkil edilməsidir. Muxtar respublikanın hüquq-mühafizə orqanlarının təyin etdiyi ekspertizaların aparılmasını operativ və qanunamüvafiq qaydada təmin etmək məqsədilə 2005-ci ildə Məhkəmə Ekspertizası Mərkəzinin Naxçıvan filialı yara-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir: "Məhkəmə və ədliyyə orqanları qarşısında qanunçuluğun təmin edilməsi və ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin daha da artırılması, qanun yaradıcılığı və hüquqi maarifləndirmə, insan haqlarının müdafiəsi, cəza-icra siyasətinin humanistləşdirilməsi, yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi, yüksək hazırlıqlı hüquqşünaslardan ibarət kadr potensialının formalaşdırılması kimi vəzifələr durur". 90 yaşını qeyd edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin kollektivi bundan sonrakı fəaliyyətində öz işini dövlət başçısının müəyyənləşdirdiyi vəzifələrin icrasına istiqamətdə quracaqdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidməti

Muxtar respublikamızda səhiyyə sisteminin tarixi ötən əsrin iyirminci illərinə təsadüf edir. Naxçıvan İnqilab Komitəsinin 1920-ci il 10 oktyabr tarixli qərarı ilə Naxçıvanda ilk səhiyyə şöbəsi, 1921-ci il dekabrın 24-dən isə Azərbaycan Xalq Səhiyyə Komissarlığının Naxçıvan Diyar Əlahiddə Səhiyyə İdarəsi yaradılmışdır. Naxçıvan MSSR Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin 1924-cü il 18 yanvar tarixli qərarına əsasən, Xalq Səhiyyə Komissarlığının yaradılması ilə səhiyyə sisteminin dövlət tərəfindən tənzimlənməsinin əsası qoyulmuşdur. Bu dövrdən etibarən Naxçıvan əhəlinin sağlamlığının əsl mühafizəsinə çevrilmişdir.

Ölkəmizdə səhiyyənin cəmiyyət və dövlət həyatında mühüm sahəyə çevrilməsi, onun inkişaf və tərəqqisi xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndər hələ 1969-cu ildə Azərbaycanın rəhbəri seçildəndən sonra səhiyyənin inkişafını təmin etmək barədə tarixi qərarlar qəbul etmişdir. Bu dövrdə yeni tibb ocaqlarının tikilməsi, əhəlinin kütləvi dispanser qeydiyyatına alınması və ixtisaslı həkim kadrlarının hazırlanması səhiyyə sisteminin inkişafında yeni mərhələnin əsasını qoymuşdur. Ötən əsrin 70-80-ci illərində Naxçıvan şəhərində respublika xəstəxanası, doğum evi kompleksi, uşaq xəstəxanası, dəri-zöhrəvi, vərəmə, onkoloji dispanserləri, Səhiyyə Nazirliyinin inzibati binası, rayon mərkəzlərində və kəndlərdə xəstəxana binaları, feldşer-mama məntəqələri tikilib istifadəyə verilmişdir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev səhiyyəni cəmiyyət və dövlət həyatında mühüm sahə kimi qiymətləndirərək demişdir: **“Səhiyyə bizim üçün, hər bir cəmiyyət və dövlət üçün çox lazımlı, həyatın bütün sahələrini əhatə edən sahədir”**.

Ümummilli lider xalqımızın təkidli tələbi ilə 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra digər sahələr kimi, səhiyyədə də yeni quruculuq dövrü başlanmışdır. Blokadanın yaratdığı ağır şəraitdə əhəlinin sağlamlığının qorunması, səhiyyə xidmətinin daha da yaxşılaşdırılması, yeni səhiyyə müəssisələrinin istifadəyə verilməsi həyata keçirilən sosial siyasətin mühüm istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir. Son 10 ilin ən möhtəşəm quruculuq ünvanlarından olan Naxçıvan Diaqnostika-Müalicə və Doğum mərkəzləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası Duzdağ Fizioterapiya, Onkoloji, Naxçıvan Şəhər Təcili Tibb, Gigiyena və Epidemiologiya mərkəzləri, Naxçıvan Uşaq Bərpa Mərkəzi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Mərkəzi Uşaq Xəstəxanası, Naxçıvan Şəhər Körpələr Evi, Ağciyər və Psixi Xəstəliklər dispanserləri, Darıdağ Arsenli Su Müalicəxanası, rayon mərkəzi xəstəxanaları bu gün bölgədə analoqu olmayan səhiyyə müəssisələrindəndir.

Dövlət başçısı cənab İlham Əliyev muxtar respublikada həyata keçirilən səhiyyə islahatlarını yüksək qiymətləndirərək demişdir: **“Mən çalışıram və istəyirəm ki, Azərbaycanın hər bir yerində yüksək səviyyəli tibbi xidmət göstərsin. Çox şadam ki, Naxçıvanda bu sahədə böyük işlər görülür, böyük uğurlar əldə edilir”**. Bu mənada ölkəmizdə ilk dəfə olaraq pullu tibbi xidmətin məhz muxtar respublikamızda ləğv edilməsi əha-

İnfeksiyon xəstəliklərlə mübarizə praktik səhiyyənin əsas məsələlərindən biridir. Bu məqsədlə də respublikamızda yoluxucu xəstəliklərlə mübarizə işinə səhiyyənin prioritet sahələrindən biri kimi böyük əhəmiyyət verilir. Son illər respublika ərazisində keçirilən irimiqyaslı kompleks tədbirlər nəticəsində bəzi yoluxucu xəstəliklərin tam ləğvinə, digərlərinin isə dinamik şəkildə azalmasına nail olunmuşdur. İlk növbədə, spesifik profilaktika və

Akademik Zərifə Əliyeva adına Naxçıvan Şəhər Poliklinikası

Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyi – 90

Muxtar respublikanın səhiyyə sistemi hərtərəfli inkişaf edir

linin sağlamlığının qorunmasına həssaslanmış tədbirlərdir. Son 18 ildə muxtar respublikada 225 səhiyyə obyektinin tikilərək, yaxud yenidən qurularaq istifadəyə verilməsi bu sahədə görülən tədbirlərin tərkib hissəsidir. Səhiyyə sistemində genişmiqyaslı infrastruktur quruculuq tədbirlərinə uyğun olaraq, təkcə ötən il Şərur rayonunun Dəmirçi, Xanlıqlar və Sərxanlı, Babək rayonunun Çəmənbasar, Ordubad rayonunun Bist, Culfa rayonunun Kırna, Kəngərli rayonunun Xok, Şahbuz rayonunun Kükü və Qızıl Qışlaq kəndlərində həkim ambulatoriyaları, Şərur rayonunun Gümüşlü və Şahbulaq, Babək rayonunun Şəkərabad, Ordubad rayonunun Çənnəb, Ələhi, Nürgüt, Xurs, Nəsirvaz, Culfa rayonunun Teyvaz, Şahbuz rayonunun Güney Qışlaq və Ayrınc kəndlərində isə feldşer-mama məntəqələri istifadəyə verilmiş, Babək Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının tikintisi, Kəngərli Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının, Şahbuz rayonunun Sələsüz kəndində isə həkim ambulatoriyasının yenidən qurulması başa çatdırılmış, bütövlükdə, 22 səhiyyə müəssisəsi tikilmiş və ya yenidən qurulmuşdur.

Bu gün səhiyyə müəssisələrimizdə dünyanın aparıcı şirkətlərinin istehsalı olan müasir avadanlıqlarla müayinə və müalicə işləri aparılır. Naxçıvan Diaqnostika-Müalicə Mərkəzində Təcili yardım, Coxprofil diaqnostika, Hemodializ, Cərrahiyyə, Kardiocərrahiyyə şöbələri, çoxsaylı aparat və avtoanalizatorla təchiz edilmiş laboratoriyalar, qan bankı, pulmonoloji, stomatoloji, burun-qulaq-boğaz, oftalmoloji, terapevtik, ginekoloji və tam kompleksləşdirilmiş fizioterapevtik kabinələr fəaliyyət göstərir. Şöbə və kabinələrdə qurulmuş müasir aparat və cihazların köməkliyi ilə müxtəlif üzv və sistemlərin hərtərəfli müayinəsini aparmaq mümkündür.

Muxtar respublikamızın səhiyyə müəssisələri sırasında özünəməxsus yeri olan Naxçıvan Muxtar Respublikası Doğum Mərkəzində maddi-texniki bazanın, kadr potensialının gücləndirilməsi, infrastrukturun yeniləşdirilməsi daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Burada yüksəkixtisaslı həkimlər tərəfindən müayinə və müalicə işlərinin aparılması öz səmərəliliyini gündən-günə artırır. Doğum Mərkəzində Ekstrakorporal ma-

yalanma şöbəsi fəaliyyətə başladığından sonra təkcə ötən il süni mayalanma üzrə 100 nəfər tibbi müayinədən keçirilmişdir.

Kardioloji mərkəzdə quraşdırılan elektrokardiografiya, exokardiografiya, EKQ-tredmil, mobil rentgen, kardiomonitorlar, böyüklər və uşaqlar üçün süni tənəffüs aparatları, laborator avtoanalizatorlar, fizioterapevtik aparatlar xəstələrə yüksək səviyyədə xidmət göstərməyə imkan verir. Artıq açıq ürək əməliyyatlarının Naxçıvandan həyata keçirilməsi əhəlinin müayinə və müalicə üçün başqa ölkələrə üz tutmasının qarşısını almışdır. Türkiyə Respublikasından və Bakı şəhərindən yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin dəvət olunaraq müxtəlif cərrahi əməliyyatlar aparmaları ənənə halını almışdır. Axtarılan ailələrdən olan xəstələrin muxtar respublikadan kənara getmədən müəssisələrdə cərrahi əməliyyatlarının təşkili onlara həm maddi, həm də mənəvi dəstək olmuşdur. Hazırda az-təminatlı ailələrdən olan xəstələrə yönəldilmiş xüsusi sağlamlıq layihələri çərçivəsində açıq ürək əməliyyatları, koronarangiografiya manipulyasiyası, ürək damarlarına stent qoyulması, müxtəlif göz və digər əməliyyatlar aparılır.

Səhiyyə sahəsində kadr təminatının təkmilləşdirilməsi ən vacib məsələ kimi diqqət mərkəzində saxlanılır, tibb mütəxəssislərinin bilik və bacarıqlarının daim yüksəldilməsi üçün müvafiq mexanizmlər yaradılır, o cümlədən xarici ölkələrdə təlimlər təşkil edilir. Hazırda səhiyyə sistemində tibbi xidmətin əhatə dairəsini genişləndirmək, əhaliyə yerində keyfiyyətli tibbi xidmət göstərmək prioritet istiqamətlərdən biridir. Bu məqsədlə həkim briqadaları ucqar dağ və sərhəd kəndlərində olur, əhəliyə lazımı tibbi xidmət göstərir. Bu da xəstələrin qarşısının alınması, onların erkən aşkar edilməsi və vaxtında tam müalicə olunması baxımından son dərəcə əhəmiyyətlidir. Bir məsələdə də qeyd edək ki, bu gün Naxçıvan Dövlət Universitetinin Tibb fakültəsində və Naxçıvan Tibb Kollecinə ixtisaslı həkim və orta tibb işçilərinin hazırlanması muxtar respublikanın səhiyyə ocaqlarının kadr təminatının ödənilməsinə imkan verir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif

Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyi

Naxçıvan Diaqnostika-Müalicə Mərkəzi

Naxçıvan Muxtar Respublikası Kardioloji Mərkəzi

Ordubad Rayon Mərkəzi Xəstəxanası

Talıbov demişdir: **“Bu gün muxtar respublikada insanların sağlamlığının qorunması, onların müalicə və müayinəsini yüksək səviyyədə təşkil istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Səhiyyə sisteminin maddi-texniki bazasının müntəzəm olaraq möhkəmləndirilməsi, yüksək səhiyyə xidmətinin təşkili öz bəhrəsini verir. Artıq muxtar respublikada ciddi problem yaranan xəstəliklər yoxdur, insanların sağlamlığı daim diqqət mərkəzində saxlanılır”**. Muxtar respublikada əhəlinin sağlamlığının qorunması ilə yanaşı, onların tibbi biliklərinin ar-

tırılmasına da böyük önəm verilir, səhiyyə maarifi işi həyata keçirilir. Gənc ailələrdə səhiyyə maarifi işini, hamilə qadınlara patronaj xidməti, yenidoğulmuşların vaxtında qeydiyyat alınması, uşaqların elektron sağlamlıq kartları ilə təminatı və ondan istifadə qaydasının öyrədilməsi diqqət mərkəzində saxlanılır, istehsal müəssisələrində bədbəxt hadisələr zamanı ilk yardım mövzusunda seminar və praktik məşğələlər keçirilir. Bütövlükdə, həyata keçirilən profilaktik və əks-epidemiya tədbirlər nəticəsində muxtar respublikada ana və uşaq ölümü minimuma enmiş, əhali arasında 1996-cı ildən poliomieli, 1997-ci ildən difteriya, 2003-cü ildən isə malyariya xəstəliyi qeydə alınmamışdır.

Hazırda muxtar respublikada əhəliyə 235 səhiyyə müəssisəsi tərəfindən tibbi xidmət göstərilir. Həmin tibb

müəssisələrində 751 həkim, 2196 orta tibb işçisi çalışır. Həkim və tibb işçilərinin əməyi həmişə dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş, onlardan 57-si Azərbaycan Respublikası və Naxçıvan Muxtar Respublikasının əməkdar həkimi adına layiq görülmüş, 8 nəfər “Tərəqqi” medalı ilə təltif edilmişdir.

90 yaşını qeyd edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin kollektivi bundan sonra da əhəlinin sağlamlığının keşiyində dayanacaq, dövlətimizin ən qiymətli sərvəti olan onun insanları lazımı tibbi xidmətlə təmin olunacaqlar.

Milli peyvənd təqviminə 11-ci peyvənd-pnevmonok əleyhinə 10 valentli vaksin daxil edildi

sitələri ilə idarəolunan infeksiyalara qarşı aparılan məqsədyönlü tədbirlər öz müsbət nəticələrini göstərmişdir. Dövlətimiz digər Avropa dövlətləri ilə yanaşı, polimieliyadan azad ölkə kimi sertifikat almışdır.

Artıq 2014-cü ilin yanvar ayından başlayaraq muxtar respublikada milli peyvənd təqviminə 11-ci peyvənd-pnevmonok əleyhinə 10 va-

lenti vaksinin daxil olunmasına start verilmişdir. Vaksin təhlükəsizdir və orqanizm tərəfindən yaxşı qəbul edilir. Son illər milyonlarla uşaq pnevmonok vaksinini ilə peyvənd olunmuşdur və vaksinin təhlükəsizliyi sübut edilmişdir.

Yeni vaksinin tətbiqi ilə əlaqədar hazırda muxtar respublikanın səhiyyə müəssisələrində maariflən-

dirici tədbirlər həyata keçirilir, tibb işçilərinin bu sahədə elmi bilikləri artırılır, praktik təcrübələri zənginləşdirilir. Bununla əlaqədar Ordubad Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında elmi-praktik seminar keçirilmişdir. Xəstəxananın baş həkimi Hacıbağirov, Gigiyena və Epidemiolo-

giya Mərkəzinin direktoru Rəsul Möhsünov yeni vaksin haqqında məlumat verərək onun əhəmiyyətinə diqqətini cəmləndirilmişdir.

Tədbirdə rayon Mərkəzi Xəstəxanasının pediatrları, sahə tibb bacıları, vaksinatorları ilə yanaşı, kənd həkim ambulatoriyaları və feldşer-mama məntəqələrinin 50 nəfərdən çox həkim, müdir, orta tibb işçiləri iştirak etmişlər.

“Vətənin bu çətin günündə evdə oturmaq bizə yaraşmaz...”

Vətən üçün, millət üçün, bayraq üçün candan keçənlərin yazdığı qəhrəmanlıq dastanıdır Şəhidlik. O, elə bir zirvədir ki, qəlbi vətənpərvərlik hissi ilə döyünməyənlər fəth edə bilməzlər o zirvəni. Bu qəhrəmanlıq dastanını ifadə etməkdə sözlər aciz qalır. Vətən uğrunda, azadlıq uğrunda canından keçənlərin qanıyla yazılmış bir dastandır bu – əsrlər keçməsinə baxmayaraq, unudulmayan, xatırlanacaq xatırlanacaq olan bir dastan. 1990-cı ilin yanvar ayında Azərbaycanda baş verən hadisələr xalqın yaddaşında silinməz izlər qoydu. Vətən övladları Vətəni qorumaq üçün öz canlarından keçdilər. Məhərrəm Seyidov da belə oğullardandır...

“Məhərrəm şən uşaq idi, bir o qədər də təmkinli idi”, – deyərək ağbircək ana övladının rəsmi əlinə aldı.

Məhərrəm Seyidov 7 sentyabr 1952-ci ildə Şərur rayonunun Alışar kəndində doğulmuşdu. 1969-cu ildə buradakı Nəriman Nərimanov adına orta məktəbi bitirmişdi. Hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra əmək fəaliyyətinə daxili işlər orqanlarında başlamışdı. Bakı Xüsusi Orta Milis Məktəbini (indiki Polis Akademiyası) bitirmişdi. Şərur Rayon Daxili İşlər Şöbəsi yanında Mühafizə şöbəsində baş inspektor vəzifəsində çalışırdı. Polis kapitanı idi.

Zeynəb ana oğlunun rəsminə bax-baxa söylədi: “Evdə oturmuşduq, çöldən səs gəldi, bir neçə adam çiyinlərində cənəzə ilə içəri girdi. Cənəzəni önmədə yerə qoydular, mən danışa bilmədim...”

80 yaşlı ana indi də danışa bilmədi, onun əvəzinə bütün sözləri üzünün qırışları ilə aşağı süzülən göz yaşları deyirdi. Ananın gözlərində məğrurluq var idi.

✍ Nərgiz İSMAYILOVA

Xalqımızın qəhrəmanlıq və qürur günü

Yanvarın 16-da Naxçıvan Dövlət Film Fondunda Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik Mərkəzin təşkilatçılığı ilə bu mövzuda tədbir keçirilmişdir. Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun tələbələrindən iştirak etdiyi tədbiri mərkəzin şöbə müdiri Fərzəli Səfərov açaraq məruzə ilə çıxış etmişdir.

Bildirilmişdir ki, 24 il bundan əvvəl, 1990-cı il yanvarın 20-si Azər-

baycan xalqının tarixinə “Qanlı Yanvar günü” kimi yazılmışdır. Həmin gün Azərbaycanda suveren, demokratik dövlət yaratmaq arzusu ilə ayağa qalxmış xalqın inam və iradəsini qırmaq, milli azadlıq hərəkatını boğmaq üçün sovet ordusunun hərbi hissələri dinc əhalini qətlə yetirmişdir.

“20 Yanvar faciəsi xalqımızın milli azadlıq ruhuna qarşı yönəldilmiş qanlı cinayətdir”, – deyən Fərzəli Səfərov vurğulamışdır ki, bu faciə eyni za-

* * *

mizin azadlığı, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə qəhrəmanlıq rəmzi olaraq mühüm əhəmiyyətini vurğulayan məktəbin direktoru bildirmişdir ki, 20 Yanvar faciəsi Azərbaycan xalqının tarixinə mübarizlik, dönməzlik, qəhrəmanlıq salnaməsi kimi daxil olmuşdur. Həmin gün xalqımız hərbi, siyasi təcavüzə məruz qalsa da, özünün Vətənə sədaqətini, şücaətini, azadlıq, müstəqillik uğrunda mübarizliyini bütün dünyaya nümayiş etdirmişdir.

manda tariximizin qəhrəmanlıq və qürur səhifəsidir. 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə sovet imperiyasının Bakıda törətdiyi cinayət əməli xalqımızın müstəqillik uğrunda mübarizə əzmini qıra bilməmiş, igid oğullarımız şəhidlik zirvəsinə ucalaraq xalqımızın yenilməzliyini, qəhrəmanlığını dünyaya nümayiş etdirmişlər.

Sonda 20 Yanvar faciəsindən bəhs edən “Qanlı Yanvar” adlı sənədli film nümayiş olunmuşdur.

Sonra məktəbin müəllimlərindən Sitarə Qənbərova, Asəf Orucov, İlahə Süleymanova və başqaları çıxış edərək bildirmişlər ki, 20 Yanvar faciəsində xalqımız Vətənin azadlığı və müstəqilliyi naminə ən ağır sınaqlara sinə gərmək, hətta şəhid vermək əzmini bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Tədbirin sonunda məktəbin şagirdləri şəhidlərə həsr olunmuş şeirləri bədi qiraət etmişlər.

Xəbərlər şöbəsi

20 Yanvar faciəsinin 24-cü ildönümü ilə əlaqədar dünən muxtar respublikanın ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri

tam orta məktəbinin 9-cu sinif şagirdi Gülənbər Nuriyeva müsabiqənin yekun turunun qalibi olmuşdur. Şahbuz şəhər

Şeir müsabiqəsi başa çatmışdır

arasında şeir müsabiqəsinin yekun turu keçirilmişdir. Naxçıvan şəhərindəki 1 nömrəli tam orta məktəbdə keçirilən müsabiqəni Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman, Təhsil nazirlikləri və muxtar respublika Yazıçılar Birliyi təşkil etmişlər.

Müsabiqə başlanmazdan əvvəl çıxış edənlər tədbirin əhəmiyyətindən danışmışlar.

Qeyd edək ki, müsabiqədə rayon, şəhər turflarının qalibi olmuş şagirdlər iştirak etmişlər. Babək rayon Qoşadızə kənd

1 nömrəli tam orta məktəbin 7-ci sinif şagirdi Jalə Səmədzadə və Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev adına tam orta məktəbin 7-ci sinif şagirdi Səma Rzayeva isə ikinci və üçüncü yerlərə layiq görülmüşlər. Sonda şeir müsabiqəsinin qalibləri Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin hədiyyələri və diplomları, Təhsil Nazirliyinin diplomları ilə təltif olunmuşlar.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidməti

Koreya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyi (KOİCA) Azərbaycan ofisinin rezident nümayəndəsi xanım Kim Eun-suk və onun rəhbərlik etdiyi işçi qrupu “Naxçıvan Dövlət Universiteti üçün elektron təhsil şəbəkəsi və rəqəmsal multimedia in-

KOİCA ilə birgə layihə tətbiq olunmaqdadır

frastrukturunun yaradılması” layihəsinin tətbiqi ilə əlaqədar Naxçıvan Dövlət Universitetində olmuşlar. Sözügedən layihənin müzakirəsi zamanı universitetin rektoru, professor Saleh Məhərrəmov qeyd etmişdir ki, layihədə ali məktəbin idarəetmə sisteminin müasir texnologiyalar vasitəsilə təkmilləşdirilməsi, tələbələrə onlayn təhsil xidməti göstərilməsi üçün portal, distant təhsil şəbəkəsinin yaradılması, müasir texnologiyaların alınması quraşdırılması, rəqəmsal multimedia infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. 2015-ci ildə tamamlanacaq layihənin həyata keçirilməsinə KOİCA tərəfindən 3 milyon 500 min ABŞ dolları həcmində vəsait ayrılmışdır.

Bir neçə günlük səfər çərçivəsində layihənin uğurlu icrası istiqamətində əhəmiyyətli işlər görülmüş, Naxçıvan Dövlət Universiteti tərəfindən layihəni icra edəcək işçi qruplarla birgə müzakirələr aparılmışdır. Akademik idarəetmə sistemi, texniki təminat, portal, elektron sənəd dövriyyəsi, multimedia üzrə işçi qrupları ilə birgə elektron təhsil şəbəkəsi və rəqəmsal multimedia infrastrukturunun qurulması, alınacaq texniki avadanlıqların və proqramların seçilməsi ilə əlaqədar məsələlər razılaşdırılmışdır. Koreyalı işçi heyət informasiyalaşdırılmış universitet, elektron təhsil şəbəkəsinin yaradılması məqsədilə universitetin müxtəlif struktur bölmələrini gəzmiş, idarəetmə sistemi, tədris prosesi ilə yaxından tanış olmuşdur.

Yekun tədbirdə layihədə ediləcək yeniliklər, təkliflər birgə müzakirə olunmuşdur. Müzakirə zamanı Naxçıvan Dövlət Universiteti tərəfindən layihənin ümumi rəhbəri rektor, professor Saleh Məhərrəmov və KOİCA-nın Azərbaycan ofisinin rezident nümayəndəsi, xanım Kim Eun-suk layihənin həyata keçirilməsi ilə bağlı növbəti mərhələlərdə qarşıda duran vəzifələr, görülməli işlər haqqında məlumat vermişlər.

Sonda Naxçıvan Dövlət Universiteti ilə layihəni reallaşdıracaq icraçı şirkət arasında müqavilə imzalanmışdır.

Mehriban SULTAN

Biz sizdən öyrəndik qəhrəmanlığı

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları və Şəhid Ailələrinin Naxçıvan Muxtar Respublikası Təşkilatı ilə birgə 20 Yanvar faciəsinin 24-cü ildönümü ilə əlaqədar Kəngərli rayonunun Zərifə Əliyeva adına Şahtaxtı kənd tam orta məktəbində “Biz sizdən öyrəndik qəhrəmanlığı” devizi altında tədbir keçirilmişdir. Tədbirdə Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları və Şəhid Ailələrinin Naxçıvan Muxtar Respublikası Təşkilatının sədri Məcid Seyidov çıxış edərək bildirmişdir ki, xalqımız 1990-cı ilin 20 Yanvarını həm faciə, həm də qəh-

rəmanlıq tarixi kimi daim xatırlayacaqdır. Həmin gün çətin sınağa çəkilən Azərbaycan xalqı bu sınaqdan üzəg, mətin bir döyüşçü kimi çıxdı. Azərbaycan xalqının milli-azadlıq uğrunda mübarizəsini boğmaq, ona mənəvi zərbə vurmaq məqsədi daşıyan bu təcavüzkarlıq aksiyası totalitar sovet rejiminin süqutu ərəfəsində onun cinayətkar mahiyyətini bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirdi. Bu gün müstəqil və dinamik inkişafda olan, dünya dövlətləri arasında sayılıb-seçilən Azərbaycan 20 Yanvar gecəsi şəhid olan soydaşlarımızın öz canlarını əbəz yerə qurban vermədiklərinə ən par-

laq sübutdur.

Tədbirdə Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları və Şəhid Ailələrinin Naxçıvan Muxtar Respublikası Təşkilatının Kəngərli Rayon Şöbəsinin sədri Xanlar Əhmədov, rayon Təhsil Şöbəsinin əməkdaşı Yusif İmanov və digər çıxış edənlər 20 Yanvarın haqsızlığa və ədalətsizliyə qarşı öz haqq səsinə ucaltmış, bunun müqabilində güclü və qansız düşmənlə üz-üzə qalmış dinc, əliyalın insanların mərdlik, rəşadət, qürur və qəhrəmanlıq tarixi olduğunu vurğulamışlar.

Sonda şagirdlər 20 Yanvar faciəsinə aid şeirlər söyləmişlər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondunun maliyyə dəstəyi ilə “Gənc Azərbaycan” qisamət-rajlı film festivalı keçirilmişdir. Layihə ölkəmizi təqdim etməyi bacarmaq, onun gözəl

Festivalda ikinci yerə layiq görülmüşdür

guşələrindən birini, tarixi abidələrini göstərmək və ya yenidən müstəqillik əldə etdikdən sonra – ulu öndər Heydər Əliyev və onun davamçısı olan Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə Azərbaycanın mədəniyyətini, iqtisadiyyatının qısa zamanda necə inkişaf etdiyini göstərmək məqsədilə həyata keçirilmişdir. Eləcə də gələcəyin potensialı rejissorlarını, ssenaristlərini üzə çıxarmaq və onlar üçün şərait yaratmaq məqsədi daşımışdır. Festivalda minimum 5, maksimum 10 dəqiqəlik zaman çərçivəsində filmlər təqdim olunmuşdur. 50 film içindən seçilmiş, ekspertlər tərəfindən qiymətləndirilmiş ən orijinal 10 film Bakı şəhərindəki Nizami adına kinoteatrda nümayiş olunmuşdur. Naxçıvan Dövlət Universitetinin fransız dili müəllimliyi ixtisasının III kurs tələbələri Aytən İsmayılovanın ideya müəllifliyi, Arzu Qasimovun ssenarisini əsasında çəkilən “Sehrlı diyarın nağılı” adlı qisamət-rajlı film festivalda II yerə layiq görülmüşdür. Filmin rejissoru Əzim Cəfərlı, operatoru Ramin Salahzadədir. Filmdə Azərbaycanın ayrılmaz parçası olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının qədimliyindən, tarixi abidələrindən və əsrarəngiz təbiətindən, müstəqillik illərində regionun sosial-iqtisadi inkişafından, müasir tərəqqisindən, gənclərdəki vətənpərvərlik və dövlətçiliyə sədaqət ruhundan bəhs olunur. Festivalın sonunda iştirakçılara hədiyyələr, diplom və sertifikatlar verilmişdir.

Mina QASIMOVA

Bildiriş

“ACT daxili və xarici ticarət limited” şirkətinin Naxçıvan Muxtar Respublikası filialı ləğv olunduğundan fəaliyyətini dayandırır.

Allah rəhmət eləsin

Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə İdarəsinin kollektiv iş yoldaşları Şakur Seyidova, əmisi

MİRHÜSEYN MÜƏLLİMİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Həmkarlar İttifaqları Şurasının sədri Suxaxan Novruzov və şurasın kollektiv iş yoldaşları Səbuhi Hüseynova, əzizi

ELMANIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Həmkarlar İttifaqları Şurasının sədri Suxaxan Novruzov və şurasın kollektiv iş yoldaşları Səbuhi Hüseynova, atası

MƏHƏRRƏMİN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir. Naxçıvan Dövlət Universitetinin İqtisadiyyat kafedrasının əməkdaşları iş yoldaşları Maisə Abbasovaya, xalası

ZİNYƏT XANIMIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir. Babək Rayon Uşaq Musiqi Məktəbinin direktoru Niyaz İsmayılov və məktəbin kollektiv iş yoldaşları Aydın Məmmədliyə, qardaşı

QQTAYIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

SƏRQ qapısı

Baş redaktor:
TURAL SƏFƏROV

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi, 1.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Əli Cabbarov

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və “Əcəmi” NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 4020. Sifariş № 60